U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **B. A. B,** zast. JUDr. Pavlem Pohorským, advokátem se sídlem Opletalova 37, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 10. 2018, č. j. 32 Az 11/2017 - 80,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného advokáta JUDr. Pavla Pohorského **se určuje** částkou 11 922 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 27. 1. 2017, č. j. OAM-78/ZA-ZA15-ZA08-2015, zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 11. 10. 2018, č. j. 32 Az 11/2017 - 80. Plné znění rozsudku krajského soudu je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb.,

soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle stěžovatele byl nedostatečně zjištěn skutečný stav věci stran pronásledování stěžovatele za uplatňování politických názorů. Zprávy o zemi původu využívá žalovaný i krajský soud pouze ve svůj prospěch a neobjektivně. Stěžovatel dále tvrdil, že byl zraněn při demonstracích v roce 2005. Správní orgán, popř. krajský soud měl stěžovatele poučit o možnosti účasti na lékařském vyšetření, resp. jej vyzvat k absolvování takového vyšetření ve smyslu § 10 odst. 5 zákona o azylu, resp. čl. 18 Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále též „procedurální směrnice“). Krajský soud se nadto nezabýval možností udělení doplňkové ochrany. Navrhl zrušení rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém neshledal kasační námitky důvodné. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 2, všechny přístupné na www.nssoud.cz.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] K nepřezkoumatelnosti správních a soudních rozhodnutí viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS). Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku přitom nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163 atd.).

[10] Stěžovatel dále poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav v řízení před žalovaným. Otázkou zjišťování skutkového stavu se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66. Správní orgán postupoval v souladu s touto judikaturou.

[11] Žalovaný a následně i krajský soud vycházeli z relevantních podkladů a důkladně se zabývali situací v zemi původu stěžovatele, resp. tvrzeným pronásledováním stěžovatele. Situaci stěžovatele posuzovali optikou § 12 a násl. zákona o azylu. Jejich postup zcela odpovídal konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu. K otázce pronásledování z důvodu zastávání politických názorů srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67 ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66 atp. Správní orgán ani soud přitom svou argumentaci nepostavily pouze na tvrzení, že k pronásledování nemohlo dojít z důvodu, že stěžovatel nebyl členem politické strany. Vycházely ze všech tvrzení stěžovatele a své závěry náležitě odůvodnily (srov. např. rozhodnutí ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66).

[12] Podle názoru Nejvyššího správního soudu posuzovaly správní orgán i krajský soud zprávy o zemi původy objektivně a nikoliv tendenčně. Ostatně stěžovatel ani konkrétně neuvádí, u kterých zpráv takto měly postupovat. Jak správně shledal krajský soud, z obsahu předloženého správního spisu a podrobného odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný věc posuzoval na základě výpovědí stěžovatele a v kontextu informací o zemi původu, které soud považuje za dostatečně objektivní a aktuální, neboť pocházejí z různých informačních zdrojů a mapují situaci v Etiopii k datu vydání napadeného rozhodnutí přezkoumatelným způsobem. Viz zejména str. 5 a násl., kde žalovaný popisuje situaci v Etiopii na pozadí konkrétně citovaných podkladů, přičemž stěžovatel proti jednotlivým podkladům konkrétné nebrojí, nepředkládá relevantní

(opačně vyznívající) materiály atp. Pouhé negování a zpochybňování závěrů žalovaného a krajského soudu v kasační stížnosti nemění nic na skutečnosti, že stěžovatel v rámci správního řízení zůstal v otázce možného pronásledování v rovině nepodložených tvrzení. Ani jím předložené zprávy nevypovídaly o objektivní možnosti vzniku obavy z pronásledování, věznění atp., které by mohlo hrozit přímo stěžovateli. K uvedeným závěrům viz i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, č. j. 9 Azs 8/2013 - 46, ve kterém se soud zabýval i situací v zemi původu stěžovatele, resp. dalšími souvisejícími otázkami (podpůrně viz i další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 266/2005 - 72, č. j. 2 Azs 454/2004 - 65, č. j. 7 Azs 266/2005 - 72, č. j. 5 Azs 14/2013 - 32, č. j. 6 Azs 91/2015 - 31 atp.).

[13] Výše uvedené platí i pro jeho obecné tvrzení o zranění při demonstraci (ke kterému mělo dojít nadto již v roce 2005), či pro obecný poukaz na problémy jeho sestry a otce. Stěžovatel zároveň ani v kasační stížnosti věrohodně netvrdí, resp. nedokládá, že by se před odchodem do České republiky pokusil vyhledat pomoc u orgánů domovského státu, resp. že by mu nebyla poskytnuta (k tomu viz rozsudky ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, ze dne 3. 7. 2017, č. j. 10 Azs 52/2014 - 56, ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41 atp.). Podle svých vlastních tvrzení domovskou zemi opustil stěžovatel až v říjnu 2014, kdy od svého zaměstnavatele dostal možnost vycestovat v rámci školení svářečských technik do ČR. Krajskému soudu lze přisvědčit i v tom, že si lze jen těžko představit, že by právě tamním režimem pronásledovaná osoba byla vybrána do projektu, který byl spojen s cestou do zahraničí, jež se neobejde bez nezbytných administrativních úkonů činěných veřejnou mocí. Z ničeho nevyplývá ani to, že by se jej domovský stát hodlal takto „zbavit".

[14] Podobně jako žalovaný a krajský soud ani zdejší soud nepopírá, že země původu stěžovatele se potýká s řadou problémů. To však samo o sobě nemůže bez dalšího vyvolávat nutnost udělení azylu (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, ze dne 16. 12. 2010, č. j. 2 Azs 46/2010 - 89, ze dne 18. 4. 2014, č. j. 9 Azs 177/2014 - 22). Skutkové okolnosti dané věci se přitom zásadně odlišují od situace posuzované v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67 (v uvedené věci byl účastník řízení policií zatčen, ponižován a bit), resp. v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57 (v uvedené věci byl účastník řízení za své politické názory opakovaně zadržován, bit, bylo mu vyhrožováno fyzickou likvidací, bylo vůči němu zahájeno trestní stíhání atp.). Z obdobných zjištění vychází i rozsudek ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67. V uvedené věci bylo zjištěno, že účastník řízení byl pronásledován proto, že se domáhal informací o svém uvězněném bratrovi (účastník řízení byl zadržen policií, v rámci výslechu byl bit, nucen k umývání toalet atp.). Stěžovatel ani netvrdil, že by státní moc vůči němu uvedeným způsobem postupovala. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Jím v žádosti o udělení azylu vymezený rámec determinuje další průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41).

[15] Stěžovatel relevantně nezpochybňuje ani závěry žalovaného a krajského soudu, že mu orgány domovského státu nebránily v přestěhování a posléze bez problémů odcestoval do České republiky, odkud po několika dnech odešel do Norska (kde požádal o azyl). Již

z toho, že stěžovatel nepožádal o azyl bezprostředně poté, co přicestoval do České republiky, ale po několika dnech odcestoval do Norska za účelem podání žádosti o azyl, lze usuzovat na to, že nehledal první bezpečné útočiště před domovským režimem, ale že jeho jednání mohlo být motivováno i jinými důvody (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60, ze dne 4. 5. 2017, č. j. 2 Azs 10/2017 - 35 atp.).

[16] Ze spisu krajského soudu pak nevyplývá ani to, že by stěžovatel v řízení před krajským soudem poukazoval na nutnost aplikace § 10 zákona o azylu, resp. čl. 18 procedurální směrnice na jeho případ. Soudní řád správní neumožňuje, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní a skutkové důvody, než které uplatnil v řízení před krajským soudem (srov. § 104 odst. 4 a § 109 odst. 5 s. ř. s. a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155 atp.). Z procesní opatrnosti soud uvádí, že podle § 10 zákona o azylu platí, že povinnost cizince, kterému byl odepřen vstup na území, vycestovat zpět do zahraničí, se nevztahuje na cizince, pokud a) je bezprostředně ohrožen jeho život z důvodu úrazu nebo náhlého onemocnění, b) by mu neposkytnutí neodkladné zdravotní péče způsobilo trvalé chorobné změny. Stěžovatel přitom ani v kasační stížnosti netvrdil, že by mu hrozilo bezprostřední ohrožení jeho života z důvodu předmětného úrazu (ke kterému došlo v roce 2005 – viz výše), resp. že by v důsledku tohoto úrazu potřeboval neodkladnou zdravotní péči. Z ničeho přitom nevyplývá ani bezvýjimečná povinnost správního orgánu upozornit na možnost absolvování zdravotního vyšetření. To nelze dovozovat ani z čl. 18 směrnice. Taková povinnost nevyplývá ani z judikatury akcentované stěžovatelem, vč. rozsudku ve věci *Costa vs. Enel.* Z něho vyplývá obecná aplikační přednost práva EU před národním právem (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Afs 280/2017 - 57, ze dne 24. 8. 2016, č. j. 8 As 136/2015 - 51 atp.). Nejvyšší správní soud dodává, že s ohledem na výše uvedené neshledal ani důvod pro položení předběžné otázky, jak rovněž navrhoval stěžovatel.

[17] Stran doplňkové ochrany lze rovněž odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, atp. Z rozhodnutí krajského soudu přitom vyplývá, že se zabýval otázkou možného udělení doplňkové ochrany, přičemž na věc nahlížel optikou judikatury Nejvyššího správního soudu. Totéž platí i pro žalovaného.

[18] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[19] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[20] Stěžovateli byl v řízení o kasační stížnosti ustanoven advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Ustanovený advokát učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby a písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále též „advokátní tarif")]. Za každý úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 advokátního tarifu], a dále 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem mu tedy za uvedené úkony náleží částka 6 800 Kč. Nejvyšší správní soud dodává, že podle konstantní judikatury nelze stěžovatelem zmiňované nahlížení do spisu považovat za samostatný úkon podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu, ale za úkon spadající pod převzetí a přípravu zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2006, č. j. 4 Azs 415/2005 - 74, ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 112/2010 - 86 atp.). I první poradu s klientem lze podřadit pod § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, který (jak již bylo výše uvedeno) Nejvyšší správní soud stěžovateli přiznal, když vedle právě uvedeného a obsahu spisu zohlednil i úroveň kasační stížnosti.

[21] Zástupce stěžovatele dále požadoval nahradit náklady za cestu osobním vozidlem z Prahy do Brna a zpět (celkem 412 km) za účelem nahlížení do spisu, ke kterému došlo podle obsahu spisu dne 4. 1. 2019 (náhradu za ztracený čas nepožadoval – pozn. soudu). Stěžovatel v této souvislosti předložil soudu velký technický průkaz k vozidlu, jímž mělo podle jeho tvrzení dojít k uskutečnění uvedené cesty. Z technického průkazu vyplývá, že vlastníkem uvedeného vozidla je zástupce stěžovatele, přičemž vozidlo dosahuje kombinované spotřeby 10 l/100 km (palivo 95 oktanový automobilový benzín). Průměrná cena za 1 l tohoto paliva činí dle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 333/2018 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, 33,10 Kč. Sazba základní náhrady na 1 km jízdy dle téže vyhlášky činí 4,10 Kč. Při zohlednění uvedených hodnot tedy stěžovateli náleží částka 3 053 Kč.

[22] Protože ustanovený advokát doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se uvedená odměna (9.853 Kč) o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o 2.069 Kč. Žádné další náklady zástupce stěžovatele nedoložil, ačkoliv byl k tomu vyzván (viz výzva ze dne 14. 12. 2018, ve které byl poučen i o následcích).

[23] Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí 11 922 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2019

pokračování

JUDr. Tomáš
Foltas
předseda senátu